

Na temelju odredbe članka 19. Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine, br. 71/14., 118/14. i 154/14.) Školski odbor Srednje škole Ludbreg na sjednici održanoj 29. svibnja 2015. godine donio je:

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom poslodavac utvrđuje organizaciju provedbe zaštite na radu, pravila zaštite, te prava, obveze i odgovornosti ovlaštenika i radnika u svezi provedbe zaštite na radu.

Članak 2.

Otklanjanje opasnosti za zdravlje i život radnika poslodavac osigurava primjenom osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu. U tom smislu poslodavac utvrđuje organizaciju uređivanja i provođenja zaštite na radu, način izrade programa osposobljavanja za rad na siguran način, osposobljavanje radnika za siguran način rada, poslove s posebnim uvjetima rada, način ispitivanja sredstava rada, način rukovanja opasnim radnim tvarima, način uporabe osobnih zaštitnih sredstava i opreme, sustav obavještanja i uporabu znakova obavještanja, izradu pisanih uputa o sigurnom načinu rada, postupak s ozljeđenim i oboljelim radnicima, zaštitu nepušača, zabranu unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti za vrijeme rada, zaštitu posebnih kategorija radnika, prava, dužnosti i odgovornosti ovlaštenika i radnika te unutarnji nadzor.

Članak 3.

Otklanjanje opasnosti za život i zdravlje radnika i drugih osoba na radu poslodavac osigurava i primjenom pravila ponašanja u svezi sa zaštitom od požara, postupcima gašenja požara te evakuacije i spašavanja.

Članak 4.

Projektna dokumentacija, tehnička dokumentacija, procjena rizika, analize, nalazi, zapisnici, obavijesti, uvjerenja, svjedodžbe, stručna mišljenja, izvještaji i druge isprave na temelju kojih se utvrđuje stanje zaštite na radu i primjena pravila zaštite na radu evidentiraju se i pohranjuju u zbirku isprava.

Članak 5.

Isprave iz prethodnog članka pohranjuju se i čuvaju kod poslodavca.

II. ORGANIZACIJA UREĐIVANJA I PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU

Članak 6.

Sve poslove zaštite na radu u skladu s ovim Pravilnikom i drugim propisima organizira, uređuje, nadzire i prati njihovu primjenu poslodavac.

Članak 7.

Određene stručne, savjetodavne i druge poslove zaštite na radu obavljaju osobe ovlaštene i osposobljene za obavljanje poslova zaštite na radu.

Članak 8.

Stručne poslove zaštite na radu obavljaju stručne i druge službe u sklopu svojeg djelokruga. Poslove zaštite na radu obavljaju i imaju posebna ovlaštenja: poslodavac, radnici i udruge sindikata.

Članak 9.

Izvršavanje poslova zaštite na radu, za čije obavljanje poslodavac nije u mogućnosti osigurati stručno provođenje (nema odgovarajuće kadrove, instrumente i slično), poslodavac može ugovoriti s vanjskom stručnom organizacijom ovlaštenom za obavljanje tih poslova, odnosno ovlaštenom fizičkom osobom.

Poslodavac

Članak 10.

Poslodavac je dužan osigurati uređivanje i provođenje zaštite na radu suglasno odredbama zakona o radu, podzakonskih propisa, tehničkih normi, kolektivnog ugovora i ovog Pravilnika.

Poslodavac obavlja sljedeće poslove zaštite na radu:

- donosi opće akte iz zaštite na radu s prilogima,
- donosi izmjene i dopune općih akata iz zaštite na radu i njihovih priloga,
- prati izvršenje plana i programa mjera zaštite na radu,
- donosi i prihvaća elaborat o procjeni rizika,
- prihvaća izvješća o stanju zaštite na radu i o provođenju mjera zaštite na radu,
- odlučuje o financiranju pojedinih projekata iz zaštite na radu i obavljanja poslova zaštite na radu,
- ugovara osiguranje radnika za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti,
- ugovara usluge sa službama medicine rada radi osiguravanja i ostvarivanja specifične zdravstvene zaštite,
- donosi odluke i rješenja o provedbi odredaba ovog pravilnika i drugih propisa iz zaštite na radu.

Radnici

Članak 11.

Radnici su dužni obavljati poslove zaštite na radu sukladno Zakonu o zaštiti na radu, zakonu o radu, kolektivnom ugovoru i ugovoru o radu.

Odgovornost za provedbu radnih obveza radnika utvrđena je u članku 56. ovog Pravilnika, a za prekršaj u kaznenim odredbama Zakona.

III. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU

Osposobljavanje radnika iz zaštite na radu

Članak 12.

Osposobljavati se iz zaštite na radu dužni su:

- radnici za koje je procjenom rizika utvrđeno da se moraju osposobljavati za rad na siguran način
- poslodavci iz područja zaštite na radu
- radnici koji obavljaju određene poslove zaštite na radu
- radnici određeni za provedbu evakuacije i spašavanja
- radnici određeni za pružanje prve pomoći
- svi radnici po programu za gašenje požara.

Članak 13.

Radnici koji se, na temelju procjene rizika, nisu dužni osposobljavati za rad na siguran način po programu za osposobljavanje radnika za rad na siguran način, dužni su se u posebnim oblicima i po posebnom programu informirati o vrstama i opsegu opasnosti te načinu otklanjanja tih opasnosti.

Članak 14.

Sadržaj programa osposobljavanja za rad na siguran način utvrđuje se ovisno o procjeni rizika, a sastoji se od teoretskog i praktičnog dijela.

Programima moraju biti obuhvaćeni sadržaji o postupcima za siguran način rada.

Sustav, plan i programe osposobljavanja donosi poslodavac.

Članak 15.

Osposobljavanje po utvrđenim programima može se u cijelosti povjeriti i ovlaštenoj vanjskoj stručnoj organizaciji.

Članak 16.

Provjera znanja provodi se testovima znanja ili usmenim ispitivanjem, a ocjena praktične osposobljenosti promatranjem i ocjenom radnih postupaka na radnom mjestu na kojem radnik radi.

Članak 17.

Nakon završenog osposobljavanja i provjere osposobljenosti radniku se izdaje svjedodžba. Svjedodžbu izdaje i potpisuje za to ovlaštena osoba.

Članak 18.

Radnika koji ne zadovolji ni na trećoj provjeri osposobljenosti poslodavac može rasporediti na drugo radno mjesto (uz prethodnu provjeru osposobljenosti za to radno mjesto) ili s njim raskinuti ugovor o radu.

Članak 19.

Osposobljavanje i provjera osposobljenosti obavlja se u pravilu u radno vrijeme.

Članak 20.

Za osposobljavanje poslodavac je dužan osigurati stručne osobe, prostor, potrebnu dokumentaciju i didaktička sredstva.

Obavještavanje

Članak 21.

Vrste, raspored i postavljanje znakova sigurnosti i sigurnosnih uputa biti će utvrđeni posebnim planovima i pravilnicima.

Poslovi s posebnim uvjetima rada

Članak 22.

Poslovi s posebnim uvjetima rada utvrđeni su elaboratom o procjeni rizika. Na poslove s posebnim uvjetima rada radnika se može rasporediti tek nakon što je za radnika utvrđeno da ispunjava uvjete utvrđene posebnim pravilima zaštite na radu.

Članak 23.

Ispunjava li radnik uvjete navedene u prethodnom članku ocjenjuje poslodavac, a nadzor nad tim ispunjava li radnik propisane uvjete za rad na mjestu s posebnim uvjetima rada obavlja također poslodavac.

Članak 24.

Kontrolu periodičnih pregleda radnika u utvrđenim rokovima organizira poslodavac, koji s propisanim ispravama upućuje radnika na liječnički pregled.

Popis poslova s posebnim uvjetima rada te utvrđenim opsegom i rokovima pregleda utvrđen je procjenom rizika.

Sredstva rada i radni okoliš

Članak 25.

Ispitivanje sredstava rada i radnog okoliša u utvrđenim rokovima organizira poslodavac.

Članak 26.

Ispitivanje sredstava rada ili radnog okoliša obavljaju na temelju ugovora stručne organizacije s ovlaštenjem za obavljanje tih poslova.

Članak 27.

O ispitanim sredstvima i radnom okolišu sastavlja se zapisnik i izdaje svjedodžba koju potpisuje za to ovlaštena stručna ustanova.

Članak 28.

Ispitana sredstva rada i uređaji koji ne zadovoljavaju osnovna pravila zaštite na radu isključuju se iz pogona sve do njihova osposobljavanja za daljnji rad u smislu primjene pravila zaštite na radu, a u radnom okolišu koji ne zadovoljava osnovna pravila zaštite na radu prekida se rad.

Popis sredstava rada, te radnih prostorija i radnih prostora s utvrđenim rokovima pregleda i ispitivanja utvrđen je procjenom rizika.

Privremena i zajednička privremena radilišta

Članak 29.

Prijavljivanje privremenih i zajedničkih privremenih radilišta obavlja poslodavac.

Planove uređenja privremenih i zajedničkih privremenih radilišta izrađuje stručna organizacija.

Osobna zaštita sredstava

Članak 30.

Ovisno o procjeni rizika i popisu poslova na kojima se moraju upotrebljavati osobna zaštitna sredstva s naznakom sredstava, nabavu osobnih zaštitnih sredstava u dostatnim količinama osigurava poslodavac.

Članak 31.

Ako osobno zaštitno sredstvo nije izrađeno u skladu s hrvatskim normama i nije atestirano, poslodavac određuje da ta sredstva ispita ovlaštena stručna organizacija.

Članak 32.

Prilikom uporabe osobnih zaštitnih sredstava radnik se mora držati pravila zaštite na radu, uputa proizvođača te uputa poslodavca. Upute o korištenju osobnih zaštitnih sredstava prilikom davanja na korištenje mora dati poslodavac.

Članak 33.

Radnik se ne smije koristiti osobnim zaštitnim sredstvom koje mu nije povjereno i za korištenje kojeg nije osposobljen.

Radnik je dužan čuvati, održavati i koristiti se osobnim zaštitnim sredstvima sukladno pravilima zaštite na radu.

Radnik ne smije popravljati ili obavljati bilo kakve izmjene na osobnom zaštitnom sredstvu ili zaštitnoj napravi, osim kad je za to osposobljen i ovlašten.

Radnik ne smije odnositi osobna zaštitna sredstva izvan radnih prostorija i prostora, osim radi održavanja čistoće tih sredstava.

Članak 34.

Radnicima se zamjenjuju uništena ili dotrajala osobna zaštitna sredstva samo uz povrat starih u skladište, o čemu se vodi propisana evidencija.

Popis radnih mjesta na kojima se koriste osobna zaštitna sredstva utvrđen je procjenom rizika.

Opasne radne tvari

Članak 35.

Pri korištenju opasnih i štetnih tvari moraju se pri radu primijeniti sva pravila zaštite na radu u skladu s drugim propisima i uputama proizvođača te osigurati da su opasne i štetne tvari označene na propisan način.

Članak 36.

Sve opasne i štetne tvari koje se koriste ili prerađuju u proizvodnom procesu moraju biti popisane, a popis tih tvari mora se dostaviti inspektoru rada s dokazima o njihovoj nužnosti za primjenu u tehnološkom postupku.

Članak 37.

Korištenje opasnih i štetnih tvari, njihovo uskladištenje i odlaganje nadzire poslodavac.

Zaštita od požara, evakuacija i spašavanje

Članak 38.

U slučaju iznenadnog događaja koji može ugroziti živote i zdravlje radnika i ostalih prisutnih osoba ako ostanu u prostorijama i prostorima poslodavca, neposredni voditelj evakuacije i spašavanja dužan je organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje radnika i drugih osoba iz poslovnih prostorija i prostora.

Članak 39.

Obveze iz prethodnog članka ostvaruju se u skladu s planom evakuacije i spašavanja u slučaju požara, eksplozije, prirodnih nepogoda i drugih pojava koje mogu ugroziti živote i zdravlje radnika.

Ozljede na radi i profesionalne bolesti

Članak 40.

Postupke i poslove u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti organizira poslodavac.

Pružanje prve pomoći

Članak 41.

U slučaju ozljede na radu radnik koji se zatekne na mjestu događaja dužan je o tome hitno izvijestiti radnika osposobljenog i zaduženog za pružanje prve pomoći i poslodavca.

Članak 42.

Poslodavac je dužan bez odgode doći na mjesto događaja i:

- ukloniti izvor opasnosti, a ako to nije u mogućnosti evakuirati radnika iz prostora u kojem je nastala ozljeda,
- organizirati pružanje prve pomoći,
- prema potrebi, pozvati hitnu medicinsku pomoć i organizirati prijevoz ozljeđenog radnika na liječenje u zdravstvenu ustanovu.

Popis sredstava i opreme za pružanje prve pomoći i mjesta za smještaj čine sastavni dio ovog Pravilnika.

Zaštita nepušača

Članak 43.

Poslodavac posebnom odlukom određuje i označava u kojim prostorima je dopušteno pušenje.

Zabrana unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti

Članak 44.

Kontrola unošenja alkohola i drugih sredstava ovisnosti obavlja se na ulazima u pogone, prostorije i prostore poslodavca.

Zabranu unošenja navedenih sredstava, u prostore na kojima nadzor obavlja poslodavac, nadzire poslodavac.

Članak 45.

Zabranu uzimanja alkoholnih pića i sprječavanje zlouporabe sredstava ovisnosti na radnom mjestu provodi se:

- obavješćivanjem i osposobljavanjem radnika o štetnosti sredstava ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost,
- izradom i provedbom programa prevencije ovisnosti na radnom mjestu, sukladno utvrđenim potrebama,
- uređivanjem protokola suradnje i postupanja poslodavca, ugovorenih stručnjaka za zaštitu na radu, djelatnika službe medicine rada, u provođenju mjera sprječavanja zlouporabe sredstava ovisnosti,
- uređivanjem postupka provjere radi utvrđivanja je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti (provođenje postupka uz pristanak radnika, način provjere, vrsta testa ili aparata, način bilježenja i konfirmacije rezultata).

Članak 46.

Provjeru alkoholiziranosti i prepoznavanje simptoma uzimanja drugih sredstava ovisnosti obavlja radnik koji je osposobljen i ovlašten za obavljanje tih poslova.

Osposobljavanje provodi ovlaštena osoba ili, ako to poslodavac odredi, stručni radnik zdravstvene ustanove.

Članak 47.

Postupak provjere ne može se provesti radi utvrđivanja je li radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti kod radnika koji ima potvrdu da se nalazi u programu liječenja,

odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti te u izvanbolničkom tretmanu liječenje od ovisnosti i/ili na supstitucijskoj terapiji, ali može zatražiti ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti radnika za obavljanje poslova za koje je zaključen ugovor o radu. Postupak se može provesti samo od strane ustanove kod koje se radnik nalazi u programu. Potvrdu da se radnik nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti, odnosno u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i/ili na supstitucijskoj terapiji, izdaje zavod nadležan za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

Članak 48.

Poslodavac je odgovoran za nabavu i čuvanje kompleta pribora odnosno uređaja za provjeru alkoholiziranosti radnika.

Članak 49.

O obavljenoj provjeri alkoholiziranosti sastavlja se zapisnik. U zapisnik se obavezno upisuju osobni podaci o radniku, podaci o radnom mjestu na koje je raspoređen, okolnosti koje su uzrokovale provjeru alkoholiziranosti, datum, sat, mjesto i rezultat provjere te izjave radnika čija se alkoholiziranost provjerava, ostalih prisutnih radnika i voditelja pogona. Odbijanje radnika da potpiše zapisnik ne utječu na valjanost zapisnika kao dokaznog materijala. Zapisnik se prilaže odluci o privremenom udaljenju radnika s radnog mjesta ili iz škole.

Članak 50.

U slučaju osnovne sumnje da je radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti poslodavac je dužan zabraniti radniku daljnji rad te ga uputiti nadležnom liječniku radi ocjene radne sposobnosti.

IV. ZAŠTITA POSEBNIH KATEGORIJA RADNIKA

Članak 51.

Poslovi na kojima ne smiju raditi radnici mlađi od 18 godina, radnici sa smanjenom radnom sposobnošću, žene, trudnice i radnici stariji od 60 godina utvrđuju se u procjeni rizika, a sukladno odredbama Zakona o radu i Zakona o zaštiti na radu. Navedene kategorije radnika ne smiju se u skladu s tim raspoređivati na poslove s posebnim uvjetima rada, na rad u smjenama i na druge poslove koji mogu štetno utjecati na njihovo zdravlje.

V. PRAVA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI POSLODAVCA

Članak 52.

Prava, obveze i odgovornosti poslodavca utvrđeni su Zakonom o zaštiti na radu. Odgovornost poslodavca za uređivanje i provođenje zaštite na radu, odnosno odgovornost za gospodarski prijestup i prekršaj, utvrđen je kaznenim odredbama Zakona o zaštiti na radu.

VI. NADZOR

Članak 53.

Nadzor nad provođenjem poslova zaštite na radu obavlja se na temelju Zakona o zaštiti na radu, a unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu obavlja se sukladno odredbama ovog Pravilnika.

VII. ISPRAVE, EVIDENCIJE I IZVJEŠTAJI

Članak 54.

Sukladno Zakonu i podzakonskom aktu o vođenju isprava, evidencija i izvještaja te odredbama ovog Pravilnika čuvaju se isprave, vode evidencije i podnose izvještaji iz područja zaštite na radu.

VIII. PRAVA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI RADNIKA

Članak 55.

Prava i obveze radnika utvrđena su Zakonom o zaštiti na radu, Zakonom o radu i ovim Pravilnikom.

Članak 56.

Odgovornost radnika utvrđena je propisima iz prethodnog članka i ovim Pravilnikom.

Članak 57.

Radnik čini težu povredu radne obveze ako:

- ne izvršava dužnosti iz zaštite na radu propisane zakonom, podzakonskim aktima, tehničkim normama, kolektivnim ugovorom, ugovorom o radu i odredbama ovog Pravilnika;
- poslove radnog mjesta obavlja suprotno pravilima zaštite na radu;
- ne pristupi obrazovanju i osposobljavanju za samostalan rad na siguran način ili ne pristupi provjeri znanja za samostalan rad na siguran način;

- propusti ili odbije raditi pod nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način dok uspješno ne obavi provjeru svoje osposobljenosti za rad na siguran način;
- odbije prihvatiti raspored na drugo radno mjesto za koje se može osposobiti za samostalan rad na siguran način, ako u tri pokušaja nije zadovoljio na provjeri osposobljenosti za rad na siguran način;
- odbije napustiti mjesto rada kada to od njega traži poslodavac radi sigurnosti i zaštite zdravlja;
- ne prekine rad kada su mu izravno ugroženi život i zdravlje, zato što nisu primijenjena pravila zaštite na radu;
- ne obavi pravodobno liječnički pregled na koji ga uputi poslodavac;
- radeći suprotno pravilima zaštite na radu ugrozi sigurnost ili zdravlje drugih radnika;
- ne koristi se osobnim zaštitnim sredstvima ili zaštitnim napravama;
- ne koristi se osobnim zaštitnim sredstvima na način utvrđen ovim Pravilnikom;
- ako ošteti ili ukloni oznake upozorenja ili uputa iz zaštite na radu;
- odbije udaljiti se s mjesta rada ili iz Škole kada je zatečen da radi pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti;
- odbije pristupiti provjeri zdravstvene sposobnosti ili provjeri da li radi pod utjecajem alkohola;
- tijekom rada konzumira alkoholna pića ili druga sredstva ovisnosti ili ih unosi u prostore i prostorije poslodavca;
- puši na mjestu na kojem je to izričito zabranjeno zbog opasnosti od požara i eksplozije.

Za povrede radne obveze iz ovog članka radniku se može izreći stegovna mjera prestanka radnog odnosa.

Članak 58.

Radnik mora biti privremeno udaljen s rada, odnosno iz Škole na način i u slučajevima utvrđenim zakonom, kolektivnim ugovorom, aktom kojim se u Školi uređuju radni odnosi i ovim Pravilnikom.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 59.

Pravilnik stupa na snagu i počinje se primjenjivati 8 dana nakon objave na oglasnoj ploči Škole.

Članak 60.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika objavljuju se na način i prema postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Članak 61.

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči Škole dana 8. lipnja 2015. godine i stupa na snagu dana 16. lipnja 2015. godine.

Predsjednica Školskog odbora
Ivana Pomahač, prof.

KLASA:115-02/15-01/01

URBROJ:2186-86-06-15-01

Ludbreg, 29. svibnja 2015. godine